

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 3. kolovoza 2022.

[Multimedia]

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Želim s vama danas podijeliti neka razmišljanja o apostolskom putovanju u Kanadu na kojem sam boravio prethodnih dana. Bilo je to putovanje drugačije od ostalih. Naime, glavni motiv bio je susresti se s starosjedilačkim stanovništvom kako bih im izrazio svoju blizinu i svoju bol i zamolio oprost – zamolio oprost – za zlo koju su im nanijeli oni kršćani, uključujući mnoge katolike, koji su u prošlosti surađivali u politikama prisilne asimilacije i oslobođenja koje su provodile vlade toga doba.

U tome smislu, u Kanadi je pokrenut proces kojim se želi ispisati novu stranicu hoda koji Crkva već neko vrijeme čini zajedno s domorodačkim narodima. I samo geslo putovanja, „Hodimo zajedno“, pomalo to objašnjava. Put je to pomirenja i ozdravljenja, koji pretpostavlja poznavanje povijesti, slušanje preživjelih, osvješćivanje i iznad svega obraćenje, promjenu mentaliteta. Taj dublji uvid pokazuje da su, s jedne strane, neki muškarci i žene u Crkvi bili među najodlučnijim i najhrabrijim zagovarateljima dostojanstva autohtonih naroda, stajući u njihovu obranu i pridonoseći poznavanju njihovih jezika i kultura; ali je, s druge strane, bilo i onih koji su sudjelovali u programima za koje danas shvaćamo da su neprihvatljivi i protive se evanđelju. I zato sam otišao u ime Crkve zamoliti za oprost.

Radilo se dakle o pokorničkom hodočašću. Bilo je mnogo radosnih trenutaka, ali u cjelini gledano, smisao i ton bilo je razmišljanje, pokajanje i pomirenje. Prije četiri mjeseca primio sam u Vatikanu, u različitim skupinama, predstavnike domorodačkih naroda: bilo je ukupno šest takvih susreta, koji

su bili pomalo kao priprema za ovaj susret.

Bile su ukupno tri velike etape hodočašća: prva u Edmontonu, u zapadnom dijelu zemlje, druga u Québecu, u istočnom dijelu, a treća na sjeveru, u Iqaluitu, možda nekih 3 000 kilometara od arktičkog polarnog kruga. Prvi je susret održan u Masqwacisu, što znači „Brdo medvjeda“, gdje su se okupili vođe i članovi glavnih domorodačkih skupina iz cijele zemlje: Prvi Narodi (First Nations), Métis i Inuit. Zajedno smo obnovili sjećanje: lijepa sjećanja na tisućljetnu povijest tih naroda, u skladu s njihovom zemljom, to je jedna od najljepših stvari kod domorodačkih naroda – sklad sa zemljom. Nikada ne postupaju loše sa stvorenim svijetom, nikada. Žive u skladu sa zemljom. Obnovili smo također bolna sjećanja na pretrpljena zlostavljanja, također u internatima, zbog politikâ kulturne asimilacije.

Nakon sjećanja, drugi korak našeg putovanja bio je pomirenje. Ne u smislu međusobnog kompromisa – to bi bila iluzija, unaprijed inscenirano – nego međusobnog pomirenja u Kristu, koji je naš mir (usp. Ef 2, 14). Pritom nam je kao vodilja poslužila slika stabla, koje ima središnju ulogu u životu i simbolizmu autohtonih naroda.

Sjećanje, pomirenje, a zatim ozdravljenje. Ovaj treći korak puta učinili smo na obali jezera Svete Ane, upravo na blagdan svetih Joakima i Ane. Svi se možemo napajati na Kristu, izvoru vode žive, i u njemu, u Isusu, vidjeli smo blizinu Oca koji ozdravlja naše rane i daje nam oprostjenje grijeha. Iz ovog putovanja sjećanja, pomirenja i ozdravljenja izvire nada za Crkvu, u Kanadi i na svakome mjestu. Otud slika učenikâ iz Emausa koji, nakon što su putovali s uskrslim Isusom, s njim i zahvaljujući njemu prijeđoše iz neuspjeha u nadu (usp. Lk 24, 13-35).

Kao što sam rekao na početku, zajednički hod s domorodačkim narodima bila je okosnica ovog apostolskog putovanja. Na njemu su održana dva susreta s mjesnom Crkvom i vlastima zemlje, kojima ponovno želim izraziti iskrenu zahvalnost za veliku raspoloživost i srdačnu dobrodošlicu koju su iskazali meni i mojim suradnicima. I biskupima, isto tako. Pred obnašateljima vlasti, starosjedilačkim poglavicama i diplomatskim zborom ponovno sam potvrdio aktivnu spremnost Svete Stolice i tamošnjih katoličkih zajednica da promiču izvorne kulture, s odgovarajućim duhovnim putovima i s pozornošću na običaje i jezike narodâ. Istodobno sam istaknuo kako se kolonizacijski mentalitet danas predstavlja pod raznim oblicima ideoloških kolonizacija, koje ugrožavaju tradiciju, povijest i vjerske veze naroda, izjednačujući razlike, usredotočujući se samo na sadašnjost i zanemarujući često obveze prema najslabijima i najkrhijima. Riječ je dakle o ponovnoj uspostavi zdrave ravnoteže, o ponovnom uspostavljanju sklada, a to je nešto više od ravnoteže, to je nešto drugo, između modernosti i drevnih kultura, između sekularizacije i duhovnih vrijednosti. A to izravno dotiče poslanje Crkve, poslane po svem svijetu svjedočiti i „sijati“ sveopće bratstvo koje poštuje i promiče lokalnu dimenziju s njezinim brojnim bogatstvima (usp. enc. *Fratelli tutti*, 142-153). Već sam to rekao, ali želim ponoviti svoju zahvalu građanskim vlastima, gospođi generalnoj guvernerki, premijeru, mjesnim vlastima mjestâ koje sam posjetio: veoma sam im zahvalan na načinu na koji su pridonijeli ostvarenju ciljeva i gesta koje sam

spomenuo. Želim također zahvaliti biskupima prije svega na jedinstvu tog episkopata: ostvarenje ciljeva toga putovanja bilo je moguće jer su biskupi bili ujedinjeni, a tamo gdje je jedinstvo može se ići naprijed. Zbog toga bih želio to naglasiti i zahvaliti kanadskim biskupima na tome jedinstvu.

Upravo u znaku nade bio je posljednji susret, u zemlji Inuit, s mladima i starijima. I jamčim vam da sam na tim susretima, osobito posljednjem, bol tih ljudi osjetio kao pljusku: stariji koji su izgubili djecu i ne znaju gdje su završila, zbog te politike asimilacije. Bio je to vrlo bolan trenutak, ali se moralo isturiti obraz: moramo isturiti svoj obraz pred našim zabludama, našim grijesima. I u Kanadi to dvoje ima ključnu važnost, to je znak vremena: mladi i stariji u dijalogu kako bi zajedno kročili u povijesti između sjećanja i proroštva, a među njima sklad. Neka jakost i mirotvorstvo domorodačkih naroda bude primjer svim domorodačkim narodima da se ne zatvaraju, nego da pruže svoj nezaobilazan doprinos za svijet u kojem će biti više bratstva, svijet koji zna voljeti stvorenje i Stvoritelja, u skladu sa stvorenim svijetom, u skladu među svima vama.

Apel Svetoga Oca

Sutra se obilježava druga godišnjica eksplozije u luci u Bejrutu. U mislima su mi obitelji žrtava tog katastrofalnog događaja i dragi libanonski narod: molim da svi nađu utjehu u vjeri i budu utješeni pravdom i istinom, koju se nikada ne može sakriti.

Nadam se da će Libanon, uz pomoć međunarodne zajednice, nastaviti kročiti putom „ponovnog rođenja“ i ostati vjeran vlastitom pozivu da bude zemlja mira i pluralizma, gdje zajednice različitih religija mogu živjeti u bratstvu.